

KOMENDOR (58) *sb m*

k- (54), c- (4); -m- (55), -mm- (3).

Oba o oraz e jasne.

sg *N* komendor (5). ◇ *G* komendora (1). ◇ *D* komendorowi (1). ◇ *A* komendora (2). ◇ *I* komendorem (3); -em (2), -(e)m (1). ◇ *pl N* komendorowie (22); -owie : -dwie *SarnStat* (21 : 1). ◇ *G* komendorow (4). ◇ *D* komendorom (3), komendorum (1) *SarnStat* (3 : 1). ◇ *A* komendory (10). ◇ *I* komendory (5). ◇ *L* komendorach (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI(XVIII) w.: komandor.

1. *Administrator beneficium kościelnego; tytuł dostojnika w dawnej Polsce; patronus seu defensor iuris et bonorum Ecclesiae Cn* (3) : Item recognouit yfz v Commendora fluzacz zwonarzewy fzwynthoyanfskyemv kofsfulya vkradl *LibMal* 1547/136v; *ActReg* 171.

W połączeniu z przydawką od nazwy miejscowej (1): Stániłław Sędziwóy Czárnkowfki Refferendarz Dworu KróIe⁸⁰ M. Commendor Poznańfki Stároftá Dráhińfki *SarnStat* 1016.

2. *W zakonie i panstwie krzyżackim (i u joannitów) przełożony konwentu i zarazem zarządca okręgu administracyjnego, komtur; commendator JanStat* (54) : Miftrz álbo Książę Prufkié [...] iáko iest przyięty zá Króla Kázimiérzá, y Komendorowie iego, czytay o tym w pokoju vczynionym z Pruffy *SarnStat* 41; tedy ná koždy rok My Król przerzeczony/ dwu Komendorów [...] y tákże Miftrz y Zakon dwu Woiewód álbo inych tákięgoż ftanu ná przerzeczóné Swięto z ziem nálfzych niech obierá *SarnStat* 1076; Miftrz y Komendorowie fá wzięći w Rádę Kroleftwá Polfkięgo *SarnStat* 1093 *margin*, 1072, 1076 [2 r.], 1093, 1094, 1006, 1099, 1108.

W połączeniu z przydawką od nazwy miejscowej [w tym: *ai* (2), *w + L sb* (3); *komendor + przydawka* (4), *przydawka + komendor* (1)] (5): álfzwałcza tho ysz Mystrz abo Comendor Lagowfki, kthori podnamy w panysthwe nálfyem ymyeny a mayanthnofcz ma Zakazvye aby yego poddany w Crolefhwy nalfym bandaczy povynnofczi thich a robotth [...] nyeczynyly. *LibLeg* 7/68v; Przy czym byli [...] Marcin Kemerater w Toruniu/ Iodok Hoenkirchen w Thucholi Komendorowie: y zacni y Zakonni Zakonni nálfzého Profefsowie. *SarnStat* 1122, 1072, 1075, 1105.

W połączeniach szeregowych (36): My téz Miftrz Lodwik/ Komendorowie/ y Conwenty zá nas y potomki nálfzé wyrzékamy fie Zamków/ miaft/ miáfteczek/ Infuł/ Ieziór/ łowienia Ryb *SarnStat* 1091; á przerzeczony Naiálfnieyfzy Kázimiérz Król nálfz brátá Lodwiká Miftrzá/ Komendory/ y Zakon w Prufiéh/ y nálfzé wlfytki potomki zá fwego y króleftwá Polfkię⁸⁰ piérwfzého rádného Pána ná wieki bierze *SarnStat* 1093; wlfyfcy Bifkupi/ Komendorowie/ y Podkomendorowie/ Szoflyfi/ Szláchtá/ y ini kórfzy wrzędy przełożenftwá w ziemiách nálfzych Prufkich dźierzá/ Burmiftrzowie/ Ráyce miaft nálfzych [...] przyfięgá: iż *SarnStat* 1103, 1076, 1081, 1086, 1087 [2 r.], 1088 (36).

Szereg: »(tak) starosta i (albo) komendor« (2): tedy fzkody temu/ kórfy o fpráwiedliwość prófi/ przez Stároftę álbo Komendorá [*per capitaneum seu commendatorem JanStat* 853] z máiętności tego przerzeczóného obywatelá niech będą nágrodoné y zápláconé *SarnStat* 1076, 1075.

3. *n-pers Przewisko* (1) : Włáfnie mu wedle ftanu/ ten tytuł przydáli/ Iże go tym Mężykiem/ ták z dawná przewáli. [...] Lecż go fnadź Komendorem/ niewinnie przewáli *RejZwierz* 74.

Cf [KOMENDARZ], KOMENDATOR, KONTOR

